DEUS CARITAS EST magazine

dec 2020

EDITORIAAL
God of de mammon >>

TANZANIA
Kigoma Training College: het antwoord voor veel arme jongeren >>

ROME
Een brokje geschiedenis uit Rome >>

ITALIË
Carlo Acutis: een nieuwe zalige >>

Nieuws uit de huizen >>

Nieuws uit het generaal bestuur >>

Aangesloten leden >>

In memoriam >>

God of de mammon

"Ge kunt niet God dienen en het geld" (Mt. 6, 24). Er zijn weinig andere zaken die zo duidelijk in concurrentie worden geplaatst met God dan de mammon, het geld. Klinkt dit niet wat overdreven? Is het geld werkelijk de grootste concurrent met God? We kunnen het op zijn minst een schokkende uitdrukking vinden, waarvoor echter velen vandaag onverschillig de schouders zullen ophalen. Want alleen het geld telt nog bij hen en God hebben ze reeds lang begraven en vergeten. Men kan slechts concurrent zijn van iemand wanneer men op een zekere gelijke voet staat, of wanneer de ene de mogelijkheid heeft de andere te benadelen of zelfs te doen verdwijnen. Een grote ondernemer zal zich niet de concurrent voelen van een kleine handelaar, omgekeerd misschien wel. Want deze laatste kan zijn bedrijfje over de kop zien gaan omwille van de expansiedrang van de grotere ondernemer.

We kunnen toch niet leven van de hemelse dauw, hoor ik sommigen reeds zuchten. Laat ons realistisch zijn en onze kop niet in het zand steken. Er wordt in de Schrift toch ook gezegd dat iemand die een huis wil bouwen eerst een begroting moet opmaken. Dus er moet wel degelijk rekening worden gehouden met de financiële mogelijkheden en consequenties wanneer men iets wil ondernemen. Zelfs

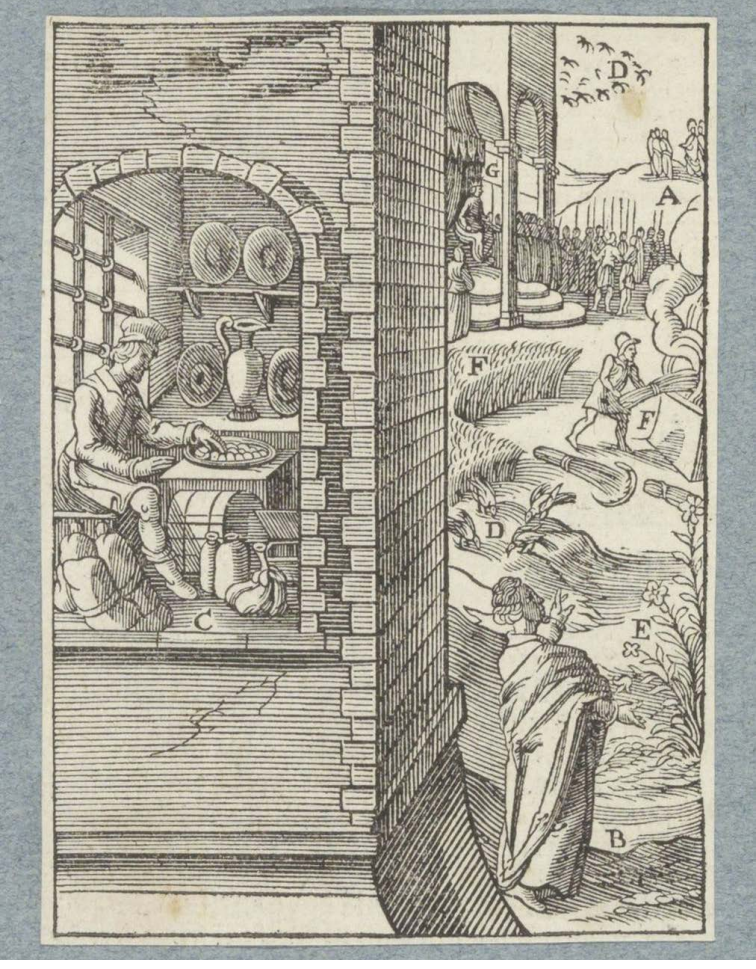

in recente kerkelijke documenten wordt de nadruk gelegd op het belang van een goed en transparant financieel beheer en ook in het Vaticaan zijn de laatste jaren ernstige inspanningen geleverd om het financieel beheer transparanter te maken. De Kerk kan zich niet permitteren om alleen met het geestelijke bezig te zijn en daarmee het tijdelijke te verwaarlozen. Zelfs voor haar wereldwijde inzet in de zorg voor armen en zieken en in haar strijd voor een wereld waar meer gerechtigheid heerst en een meer gezonde omgeving is er geld nodig. Zonder

financiële middelen kan men alleen nog maar dromen van inzet voor de minsten en zal alleen de machteloosheid toeslaan. Dus laten we toch maar het geld als een noodzakelijk middel zien om zelfs onze edelste doelstellingen waar te maken.
En toch klinkt dat doordringend woord van Jezus: “Ge kunt niet God dienen en het geld”. Er wringt dus wat. Het gaat natuurlijk over het woordje “dienen” dat er niet zomaar is bijgevoegd. Van wie of wat willen we de dienaar zijn, in wiens dienst willen we staan? Wie of wat is het einddoel in ons leven: God of het geld? En waar gaat ons hart naartoe: naar God of naar het geld? We worden dus opgeroepen om een duidelijke keuze te maken, want blijkbaar zit het gevaar erin dat het geld God kan verdringen en zelfs te illusie geven dat het God kan vervangen. Het gaat erom waar we onze zekerheid zoeken in dit leven: in God of in het geld? De hele Blijde Boodschap ademt voortdurend de uitnodiging uit om in God ons vertrouwen te stellen, en dat vanuit een sterk geloof dat God met de mens begaan is en hem niet in de steek laat. We kennen allen het kleurrijke verhaal van de storm op het meer terwijl Jezus rustig op de steven van de boot ligt te slapen. De apostelen vergaan van de schrik en maken Jezus wakker en roepen: “Heer, red ons, wij vergaan” (Mt. 8, 25). Hij stilt de storm maar geeft hen onmiddellijk een les mee: “Waarom zijt gij bang, kleingelovigen?” (Mt. 8, 26). We kunnen verschillende andere voorbeelden uit de Schrift geven waar de apostelen de opmerking krijgen dat ze te weinig geloof hebben in de kracht van God in hun

leven en te veel rekenen op eigen kracht en inzet alleen. Dat overbezorgd zijn voor de dag van morgen en natuurlijk de volgende dagen zit er bij ons ook goed in. En daar tegenover klinkt het woord van Jezus: “Weest niet bezorgd voor uw leven, wat ge zult eten en ook niet voor uw lichaam, wat ge zult aantrekken” (Lc. 12, 22).
En even verder: “Verkoopt uw bezittingen en geeft aalmoezen; verschaft u beurzen die niet verslijten, en verwerft een onuitputtelijke schat in de hemel, waar geen dief bij komt en geen mot hem bederft. Waar uw schat is, daar zal ook uw hart zijn “ (Lc, 12, 33-34).
“Waar uw schat is, daar zal ook uw hart zijn”. Waar gaat ons hart naartoe: naar God of naar het geld? Dat is de doordringende vraag die hier opklinkt. Het is de vraag die we in alle eerlijkheid moeten durven beantwoorden. Het gaat om een hiërarchie van waarden waarop we ons leven bouwen met de vraag wie of wat de belangrijkste is. En dan komen we terug bij die strenge opmerking van Jezus: “Ge kunt niet God dienen en het geld”. Het is het één of het andere. Waarom: omdat het willen bezitten één van de grote drie passies is waarmee we als mens voortdurend worden geconfronteerd. Juist omdat het een passie is, draagt het iets overweldigend in zich en heeft het de neiging

Waar uw schat is, daar zal ook uw hart zijn.

ons volledig te willen inpalmen. Wanneer zelfs Jezus met deze passies werd geconfronteerd en door de Satan op de proef werd gesteld in de woestijn, was de eerste passie die van het bezit die klonk in de uitnodiging om stenen in brood te veranderen om zo te voldoen aan zijn fysieke honger. Maar we kennen het antwoord van Jezus: “Niet van brood alleen leeft de mens, maar van alles wat uit de mond van God voortkomt” (Mt. 4, 4). Ook hier wordt het bezit op een vrij radicale wijze gesteld tegenover wat komt uit de mond van God, tegenover God zelf. De Satan gebruikt deze passie bij Jezus als toegangspoort in de poging om Hem te doen afwijken van zijn roeping en in de ijdele hoop Hem in zijn eigen greep te krijgen. En hij zal daarna ook nog een poging ondernemen om Jezus in te palmen via de passies van genot en macht. Het blijven de grote drie waarmee we enerzijds ons leven op een positieve en gepassioneerde wijze kunnen en willen uitbouwen, maar waar we voortdurend geconfronteerd worden met de overweldiging waarmee ze ons in de greep trachten te krijgen en ons volledig in te palmen. Voortdurend loert het gevaar dat we slaaf worden van wat we bezitten, van wat we genieten en wat we in de greep willen houden vanuit ons verlangen naar macht. Dat is juist de weg waarlangs het kwade, en ik noem het hier bewust de Satan, ons in de greep poogt te krijgen. Zijn groot streefdoel is om zich in ons hart te vestigen en God eruit te verdrijven. In ons hart is geen plaats voor zowel God als de Satan. Als we kiezen voor de Satan doorheen onze verslaving aan onze passies, dan sluiten we ons hart af voor God. “Waar uw

schat is, daar zal ook uw hart zijn". Wanneer onze schat ons bezit wordt, de mammon, dan zal heel ons hart daar naartoe gaan, en zal God verdrongen worden uit ons leven. Want via het geld als verleidingsmiddel komt de Satan bezit nemen van ons hart. Zo komen we al een beetje dichter bij het uitgangspunt dat door Jezus in zijn opvorderende boodschap wordt geformuleerd. Het geld, de Mammon lijkt dus wel degelijk de grote concurrent te zijn van God, omdat via het geld de Satan zelf bezit van ons neemt. Geld is inderdaad de grootste vijand van God, en dus ook van de mens, want het vervangt God of geeft

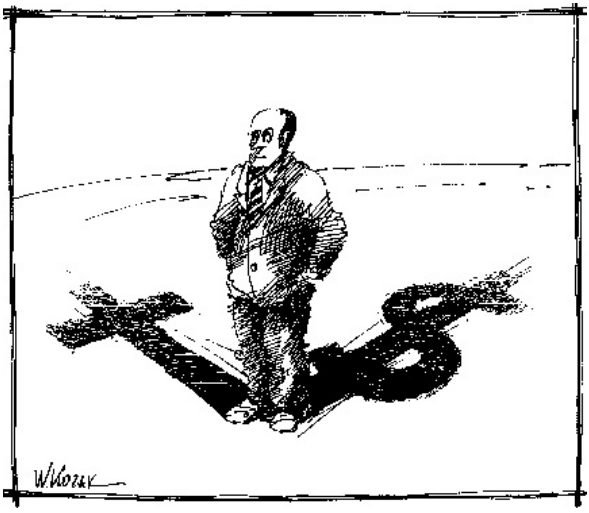

alvast de indruk God te kunnen vervangen. Het is een anti-God, omdat het een alternatieve wereld opbouwt waarin God volledig verdwijnt en waarbij ook de goddelijke deugden van geloof, hoop en liefde het hard te verduren krijgen. Men gelooft alleen nog maar in de macht van het geld, men hoopt steeds meer geld te hebben en men heeft het geld boven alles lief. Wanneer de

Schrift zegt “Voor God is alles mogelijk”(Mc. 10, 27), zegt de wereld: “Met Geld is alles mogelijk”. Karl Marx zei reeds dat hij via het geld kon worden wie hij geworden was. Dus de mens maakt zichzelf met het geld. Mijn macht is recht evenredig met het geld dat ik heb. Shakespeare noemde het goud de zichtbare god.
Het geld maakt de mens ook hoogmoedig en brengt hem in de waan inderdaad de meerdere te zijn van de andere omwille van hetgeen hij meer bezit. Hij wordt de ongenaakbare en het geld wordt zijn grote verdediger, zelfs wanneer corruptie stilaan het leven binnensluipt en er na een zekere tijd zijn handelen gaat bepalen.
In het zog van de hoogmoed vaart natuurlijk de afgunst, het voortdurend argwanend kijken naar de andere of deze niet meer heeft dan hijzelf. En daaruit zien we de arrogantie ontstaan waarmee mensen met mekaar omgaan als het om geld gaat. Alle regels van onderling menselijk respect en eerlijkheid moeten wijken, men gaat zelfs over lijken.
Het is een triestig verhaal, zowel op puur menselijk als op geestelijk vlak. De mens verliest door zijn overdreven drang naar het geld zijn menselijkheid, vooral zijn medemenselijkheid, en wat nog erger is, hij verbreekt er zijn relatie met God mee. Geld doet de mens terugplooien in een steriel individualisme, alleen nog aandacht hebbende voor zijn eigen klein wereldje en zijn eigen toekomst. Men vergeet dat wat men meer bezit eigenlijk ten koste is van hen die het met heel veel minder moeten doen. De enige remedie is het geld dat men heeft op een eerlijke en genereuze wijze te gebruiken en het niet exclusief

voor eigen genot en veiligheid te reserveren. We zeggen dus niet: zweer het geld af, maar wel: zorg ervoor dat het geld niet de nummer één wordt in het leven. Zorg dat je voldoende hebt om goed te kunnen leven en gebruik het om uw leven en de wereld om je heen op te bouwen en beter te maken. Dat is de weg van de soberheid. Wellicht kunnen we allen iets leren van de aansporing van Paulus gericht aan Timotheüs wanneer de uitspraak van Jezus om alles te verkopen en het uit te delen aan de armen ons te radicaal en te opvorderend klinkt. Paulus geeft de volgende wijze raad: "De rijken van deze wereld moet u dringend vermanen niet overmoedig te zijn en hun hoop niet te stellen op rijkdom, die onzeker is, maar op God, die ons alles rijkelijk te genieten geeft. Zeg hun dat ze goed doen, rijk zijn in goede werken, vrijgevig en mild. Zo verzekeren ze zich een goede belegging voor de toekomst, om eenmaal het ware leven te verwerven" (1 Tim. 6, 17-19).

Naast het menselijke aspect dat grondig wordt verstoord door deze onverzadigbare drang naar de mammon, is er natuurlijk het nog belangrijker geestelijke aspect. Het geld verdringt God in ons leven, en is het dat niet dat we jammer moeten vaststellen in een wereld die getekend is door een steeds verdergaand secularisme. Neen, we moeten niet terug naar de tijd dat we God zien als een soort "deus machina est", die alles wel zal oplossen waartoe we zelf niet bij machte zijn. Maar we worden wel uitgenodigd aan God de plaats te geven die Hij verdient in ons leven: als Diegene die ons geschapen heeft, als Diegene die ons het leven heeft geschonken, als Diegene die

ons zijn liefde wil schenken en ons uiteindelijk in Zijn liefde wil opnemen, voor eeuwig. We moeten dringend opnieuw leren wandelen met God aan onze zijde, wandelen met de Voorzienigheid, die onze menselijke inspanning helemaal niet uitschakelt, maar ze wel de onrust ontneemt te denken dat we het allemaal alleen moeten waarmaken. Welke innerlijke rust wordt ons gegund wanneer we geloven dat we door God worden gedragen en dat we door Hem nooit in de steek worden gelaten. Deze innerlijke rust zal ons nooit worden gegeven door Satan met zijn illusie dat we met het geld ons leven kunnen verzekeren. Maar ondertussen hebben velen God verloren in hun leven, en hebben via de mammon vrije ruimte gegeven aan Satan. Intriest. Laat ons toch wijzer zijn en deze weg ten dode niet opgaan.¶

Br. René Stockman

Kigoma Training College: het antwoord voor veel arme jongeren

Het was in het jaar 2000 dat de Broeders van Liefde in Kigoma in Tanzania op het briljante idee kwamen om het onderwijsprobleem voor veel vluchtelingen uit de Democratische Republiek Congo en Burundi aan te pakken. Veel jonge vluchtelingen misten onderwijs omdat ze moesten vluchten uit hun eigen land. De Broeders van Liefde in Tanzania zijn in samenwerking met de Belgische overheid begonnen met het onderwijzen van maatschappelijk werk. Dankzij de Broeders van Liefde kregen veel jonge vluchtelingen een goede opleiding die nuttig is voor hen, voor de samenleving en voor de hele wereld.

Inclusief onderwijs voor vluchtelingen en Tanzanianen

Begin 2002 waren de Broeders van Liefde in Tanzania getuige de grote behoefte van de Tanzaniaanse jongeren aan voortgezet onderwijs (beroepsonderwijs), vandaar dat de behoefte aan onderwijs voor iedereen een aanvang nam. De Broeders van Liefde zaten samen met overheidsfunctionarissen om de juiste procedure te volgen en goedkeuring te krijgen, om hetzelfde onderwijs te kunnen bieden dat geschikt is voor zowel vluchtelingen als voor Tanzanianen. Het ging goed tot het jaar 2005, toen het college, voorheen het Newman Institute of Social Work, zijn accreditatie kreeg van de regering.

Evolutie van het college

Het college begon met een opleiding Maatschappelijk Werk vanaf het begin van zijn oprichting, vanwege de behoeften van die tijd. Daarna kwam de tijd dat er een grote vraag was naar andere opleidingen. We kregen veel verzoeken van de vrienden van Broeders van Liefde in Tanzania. In 2016 hebben we een nieuw opleidingsprogramma voor leerkrachten toegevoegd. Het programma was bedoeld om leerkrachten voor te bereiden die in Tanzania in de overheids- en particuliere sector gaan werken als leerkrachten in het basis- en secundair onderwijs. Het programma verliep goed aangezien we dertig studenten wisten te rekruteren.
In het begin van 2017 besloten we om meer programma's aan te bieden naarmate de

behoeften zich aandienden. We voegden Maatschappelijke Ontwikkeling, Rechten en Verpleeg- en Verloskunde toe. We danken de generale overste, Br. Stockman, en Fracarita International voor de enorme hulp die we hebben gekregen om al deze opleidingen te kunnen starten. Deze drie opleidingen bleken voor veel mensen in de regio Kigoma zeer gevraagd te zijn. Zoals bekend behoort de regio Kigoma tot de regio's waar de samenleving geconfronteerd wordt met grote armoede en dus is er een grote vraag, die speciale aandacht verdient, naar onderwijs- en zorgopleidingen. Jongeren horen niet naar andere regio's te hoeven reizen, zoals Tabora 450 km verderop, met reiskosten. Dankzij deze programma's kunnen veel arme jongeren een goede opleiding krijgen in de omgeving van Kigoma.

Speciaal studiefonds

Het management van Kigoma Training College heeft, in goede samenwerking met de broeders, een studiefonds voor studenten die afkomstig zijn uit zeer arme gezinnen die er niet in slagen het lesgeld te betalen. De Broeders van Liefde hebben reeds vele jonge Tanzanianen aan een opleiding aan het Kigoma Training College geholpen. Het programma om erachter te komen wie er in grote nood verkeert, wordt gedaan via het aanvraagformulier en een brief aan de coördinator van het Maendeleo Youth Center. Wanneer de coördinator en zijn team een geschikte student vinden, wordt de betaling uitgevoerd op de bankrekening van het college. Met dank aan de Broeders van Liefde,

met name Fracarita International voor hun speciale aandacht voor de vele arme jongeren in Tanzania.

De Broeders helpen echt veel, want het schoolgeld van het Kigoma Training College is betaalbaar voor arme mensen zoals wij.

Sinds begin 2019 is er een grote vraag naar Farmaceutische en Klinische Geneeskunde. We hebben veel aanvragen ontvangen van het management in de regio, van jonge mensen die Klinische Geneeskunde en Farmacie willen studeren. We vonden dat we als Broeders van Liefde moeten kijken hoe we, afhankelijk van onze capaciteit, aan de nieuwe behoeften kunnen voldoen. Het management vond het daarom beter om nog twee opleidingen, Klinische Geneeskunde en Farmacie, op te zetten. Dit zal zowel de congregatie als de hele maatschappij vooruithelpen.

Over het algemeen proberen we bij Kigoma Training College, onder de Broeders van Liefde, tegemoet te komen aan de nieuwe behoeften van onze tijd en onze omgeving. We hopen dat, wanneer de bouw van het compoundinglaboratorium klaar is, we in oktober 2020 met de nieuwe opleiding kunnen starten. ¶

Br. Louis Timoth Kusaya

Getuigenissen van studenten van het Kigoma Training College

"Mijn naam is Median Tilas Japhet. Ik ben geboren op 26 juni 1998 in de regio Kigoma in Tanzania. Ik ben de oudste van zes kinderen. Ik heb mijn studies in 2015 afgerond en ben goed geslaagd. Nu studeer ik aan het Kigoma Training College bij de Broeders van Liefde. Ik dank God en de Broeders van Liefde omdat we volgens mijn familie geen geld hadden om het schoolgeld te betalen. Ik studeer nu Verpleeg- en Verloskunde, dat zal vernieuwd voor mij zijn en ik zal veel mensen goed kunnen verzorgen. Ik hoop mijn ouders en mijn jonge zussen en broers te helpen. In het bijzonder wil ik de Broeders van Liefde bedanken, moge God jullie zegenen."

Median Tilas
Verpleeg- en Verloskunde

"Mijn naam is John Peter. Ik ben student aan het Kigoma Training College. Ik studeer voor een diploma Maatschappelijk Werk. Ik kom uit een arm gezin en ik dank de Broeders van Liefde voor hun hulp bij mijn studie. Ik geloof dat deze

opleiding een geschenk is dat ik gratis krijg van mensen van goede wil, de broeders. Ik beloof ook dat ik later anderen zal helpen. Als maatschappelijk werker zal ik ervoor zorgen dat ik mijn gemeenschap goed kan dienen. Dank u, Broeders van Liefde. Dank u, Kigoma Training College voor deze bijzondere hulp."

John Peter
Maatschappelijk Werk

"Mijn naam is Yona Sadock. Ik ben een oud-student van het Kigoma Training College. Ik heb er van 2015 tot 2019 gestudeerd, van een getuigschrift tot een diploma Maatschappelijk Werk. Ik dank God dat ik deze opleiding kon volgen aan het Kigoma Training College, het college van Broeders van Liefde. De Broeders helpen echt veel, want het schoolgeld van het Kigoma Training College is betaalbaar voor arme mensen zoals wij. Nu werk ik voor een ngo in Urambo, Tabora in Tanzania."

Yona Sadock
Maatschappelijk Werk

Een brokje geschiedenis uit Rome

Het generalaat van de Broeders van Liefde, het is alsof het er altijd is geweest. Maar niets is minder waar. Tot in 1967 was ons generalaat in de Stropstraat in Gent, wat daarna het provincialaat werd van de Belgische provincie.

Tijdens de eerste sessie van het generaal kapittel van 1964, dat plaats had van 15 april tot 23 mei – dus nog tijdens het Tweede Vaticaans Concilie – werd veel tijd uitgetrokken om een start te maken met de herziening van onze constituties in lijn met de vernieuwing waartoe alle religieuze gemeenschappen werden opgeroepen. Tegelijk werd ingegaan op de vraag aan de pontificale congregaties om hun generalaat in Rome te vestigen. Als argumenten lezen we in de besluitvorming van deze eerste sessie dat het inderdaad belangrijk is om een "supranationaal" generalaat te hebben, niet meer verbonden met een provincie, met de faciliteit om nabij de Vaticaanse diensten te zijn en met de mogelijkheid om er ook een internationaal scholasticaat op te richten. Br. Evan Dion, tot dan toe generale assistent, werd opgedragen het project op zich te nemen. Hij liet er geen gras over groeien, en in september trok hij naar Rome waar hij de gast was van Pater Jean Beyer s.J., canonist aan de Gregoriana en raadgever

van de Broeders voor het uitwerken van hun constituties. Ondertussen waren er reeds contacten gelegd met een aantal congregaties om te zien of er mogelijkheden waren om een bestaand gebouw aan te kopen of zich een terrein te verschaffen.

Op de lijst van de te bezoeken plaatsen stond onder andere de “Filles du Mont-Calvaire”, een Frans seculier instituut dat in de Via Momentana zijn generalaat had en dit zou verlaten. Maar Br. Evan vond de ligging aan deze drukke straat allesbehalve geschikt, en ook de vraagprijs leek vrij hoog. De Paters van Scheut waren juist begonnen met de uitbouw van hun generalaat en er was nog grond beschikbaar, maar dat leek onvoldoende. Men ging ook op bezoek bij de Paters Trappisten in Trefontana, maar daar hoorde men dat een groot deel onteigend zou worden. Uiteindelijk belandde men bij de Broeders van de Christelijke Scholen in de Via Aurelia. Die hadden juist een deel van hun grote

Nieuw generaal huis

hof verkocht aan de Zusters van Sint-Johannes de Doper die er eveneens hun generalaat wilden vestigen tezamen met een privaat ziekenhuis "Villa Benedetta". Maar ze vonden hun hof nog groot genoeg om er nog een deel van te verkopen. Onderhandelingen leidden tot een akkoord voor de aankoop van 1,2 ha aan de prijs van 24 miljoen Belgische frank. De aankoop werd geklonken op 11 oktober 1964.

Br. Evan had een eerste belangrijke stap gezet in de realisatie van het project. Om dit verder op te volgen werd hij gevraagd om zich voorlopig in Rome te vestigen, en wel bij de Broeders van de Christelijke Scholen die hem graag gastvrijheid verleenden. Hij zou de eerste wettelijke vertegenwoordiger worden met als adres het generalaat van de Broeders. Br. Evan had ervaring met bouwen, en onmiddellijk ging hij aan de slag om een eerste plan uit te tekenen. Hij dacht in eerste instantie aan twee communiteiten: het generaal bestuur met de nodige functionarissen en het scholasticaat. In aanvang dacht hij zelfs aan twee kapellen, maar dit werd door het generaal bestuur verworpen, en uiteindelijk werd gekozen voor één grotere afzonderlijk gebouwde kapel die door beide communiteiten zou worden gebruikt. Er werd onmiddellijk rekening gehouden met de nieuwe liturgische richtlijnen die voorzagen in de mogelijkheid tot concelebratie, en zo werd geopteerd voor een groot altaar met ruimte errond om met meerdere priesters te concelebreren. Dat was voor die tijd totaal nieuw! Tevens moest een logement worden

voorzien voor de inwonende aalmoezenier, en dit zou worden voorzien binnen het gebouw zelf, maar wel bij de ingang. Als architect raadden de Broeders van de Christelijke Scholen Fausto Passarelli aan en op 20 mei 1965 werden de eerste ontwerpen goedgekeurd. In zijn dagboek vermeldt Br. Evan dat er op 9 februari hevige sneeuwval was in Rome, wat hij als uitzonderlijk beschreef. Als Canadees was hij nochtans gewoon aan hevige sneeuw in de winter.
Op 6 augustus werden de plannen door de stad Rome goedgekeurd en kon men verder de details uitwerken. Br. Evan had het geluk om de laatste sessie van het Vaticaans Concilie mee te maken op 7 december 1965 toen de excommunicatie met de Orthodoxen werd opgeheven. Hij was ondertussen reeds goed ingeburgerd in Rome.
Op 3 maart 1966 werd de keuze gemaakt voor de aannemer, en het werd Giorgio Cardi die de beste voorwaarden kon aanbieden. Op 22 maart werd met de eerste spadesteek begonnen met het leggen van de fundamenten. De keuze werd gemaakt om het gebouw aan de straatkant te plaatsen om zo aan de achterzijde een mooi omsloten tuin te hebben. We mogen hier van een gelukkige keuze spreken. Met de alleenstaande en vooruitspringende kapel zou het gebouw heel duidelijk een religieus karakter uitstralen. De bestaande cipressen aan de rand van de eigendom werden behouden, eveneens een deel van de laan met de oude moerbeziebomen die, voordat de zusters met hun gebouw begonnen, uitgaf tot op de straat.
Ondertussen was Br. Evan ook druk in de weer om de voorgestelde constituties, die werden

Met de alleenstaande en vooruitspringende kapel zou het gebouw heel duidelijk een religieus karakter uitstralen.

uitgewerkt tijdens de tweede sessie van het kapittel die van 28 september tot 30 oktober duurde, bij de Congregatie van het godgewijde leven te laten goedkeuren. Vele uren zou hij doorbrengen met P. Beyer en de medewerkers van de Congregatie, want onmiddellijke goedkeuring zat er blijkbaar niet in, omdat sommigen het nieuwe voorstel wel wat te nieuw vonden, anderen weer niet nieuw genoeg. Maar uiteindelijk zou het als experiment worden aanvaard op 14 juni 1966, op voorwaarde dat er een meer definitieve versie zou worden uitgewerkt naar het volgend generaal kapittel toe. Het werd het gekende rode boekje.

Blijkbaar was er veel discussie over de inrichting van de kapel, omdat de architect nog geen ervaring had met de nieuwe liturgische voorschriften. Het voorstel om het tabernakel op het altaar te plaatsen en het te voorzien van twee deurtjes, waardoor aanbidding mogelijk was, werd voor alle zekerheid voorgelegd aan het Vicariaat van Rome die de goedkeuring ervoor gaf op 21 juni 1967. Op 31 augustus 1967 had de oplevering van het gebouw plaats en kon men starten met de afwerking van de omgeving en de aankoop van het meubilair. De econoom

vermeldde dat het geheel met inbegrip van de grond 43 miljoen Belgische frank had gekost.

Ondertussen was er wel wat beweging in de congregatie, want op 1 mei 1967 had Br. Koenraad, totaal overspannen, zijn ontslag aangeboden als generale overste en moest er dus een speciaal generaal kapittel worden samengeroepen dat in augustus Br. Agnel koos als nieuwe generale overste met een gans nieuwe ploeg als generale raad. Het leek wel een aardverschuiving binnen de congregatie! Het zou die groep worden die als eersten naar Rome zouden komen.

Bij het plaatsen van het altaar liet men het grote marmerblok vallen, en moest worden gezocht naar een nieuw exemplaar. Om geen tijd te verliezen opteerde men voor een blok dat beschikbaar was maar wel kleiner dan eerst voorzien. Voor hen die ons altaar nu te groot vinden dus een troost dat de eerste versie nog een maat groter was! Met het altaar geplaatst op 7 september kon Br. Evan niet meer wachten om zijn intrek te nemen in het huis en op 20 september mocht hij zichzelf als eerste bewoner inschrijven. Hij was de bouwheer die nu overste en econoom werd en dit combineerde met zijn functie als procurator van de congregatie. Op 23 oktober kwamen dan de eerste broeders aan: Br. Martial als broeder kok en Br. Ludardus om in het huis te helpen. Maar deze laatste kon moeilijk wennen en zou na een paar maanden terug naar Nederland vertrekken. Op 7 en 9 november kwamen de leden van het generaal

bestuur: de Broeders Aubert, Amedée, More en Orest op 7 en de Broeders Agnel, Waldebert en Jules op 9 november. ’s Anderendaags celebreerde men er voor de eerste maal eucharistie in de gloednieuwe kapel. Op 16 november werd Br. Evan officieel geïnstalleerd als overste en de inzegening van het nieuwe huis werd gepland op 18 januari 1968 en zou gebeuren door de Nederlands-Belgische Mgr. Van Lierde, Augustijn en vicaris-generaal van de Paus voor Vaticaansstad en tegelijk sacrista van het Apostolisch Paleis. Op 21 maart zou ook het naburige hospitaal van de Zusters “Villa Benedetta” worden ingezegend.

Eerste communiteit met de Generale Raad

De eerste maanden waren niet gemakkelijk voor de aanwezige broeders, want nog veel moest worden georganiseerd en ingericht, waarbij de visie van de zakelijke Br. Evan

niet steeds strookte met de visie van de meer kunstminnende generale overste Br. Agnel. Op 25 september 1965 kwam Mgr. Anné inwonen als aalmoezenier en op 12 februari 1969 kwam eveneens de vorige generale overste Br. Koenraad de groep vergezellen. Als eerste groot evenement moeten we de tweede sessie van het generaal kapittel vermelden dat op 3 april 1969 in het nieuwe huis werd geopend, steeds met als hoofdnoot de herwerking van de constituties. Een commissie zou na dit kapittel het grote werk verrichten met de redactie van de constituties zoals we deze tot nu toe kennen en dit onder de leiding van de toenmalige vicaris-generaal Br. Waldebert en samen met priester Werner Quintens, Mevr. Mieke Roosen en Br. Arcadius.

In september 1969 kwam de vraag van de Broeders van de H. Familie of ze tijdelijk in ons generalaat konden verblijven tot ze zelf een geschikte plaats voor hun generalaat zouden vinden in Rome. Dit werd toegestaan en begin 1970 werden ze medebewoners van ons huis tot half 1972. Ondertussen waren ook de werken rond het huis afgewerkt: de tuin was aangelegd en de interne wegen geasfalteerd. Eveneens in 1970 werden lokalen verhuurd aan een zeker Mr. Stringer van de Loyola Universiteit uit Chicago die probeerde een school voor kinderen van diplomaten op te richten. De school zou nooit tot volledige uitwerking komen. Lokalen had men voldoende, want van het geplande scholasticaat kwam in de eerste jaren niet veel in huis. Zo kon ook het generaal kapittel van de Broeders van de H. Familie in ons huis doorgaan. De grote zaal op

het einde van de gang, nu ingenomen door het Belgisch College, deed dienst als kapittelzaal en was zo ook ingeschreven in de plannen.

Over het Belgisch College gesproken, maken we een sprong naar februari 1972 toen de bisschop van Brugge, Mgr. De Smedt, samen met de toenmalige rector van het Belgisch College Mgr. Prignon de vraag richtte aan de broeders of men de mogelijkheid zag om onderdak te bieden aan de priesters-studenten die in Rome studeerden. Het verouderde Belgisch College aan het Quirinaal had men intussen verkocht en men zocht een nieuw onderkomen. Het akkoord werd gesloten om een deel van het gebouw aan de Belgische bisschoppenconferentie te verhuren en in juli startte men met de verhuis van het college, terwijl de eerste priesters-studenten eind september aankwamen en ook de zusters die zouden helpen in de keuken. Ondertussen was de reeds gekende Werner Quintens de nieuwe rector van het college en vanaf augustus werd ook canonist Mgr. Onclin een quasi vaste bewoner van het huis, daar hij in het Vaticaan was benoemd in de commissie die het kerkelijk wetboek moest voorzien. Zo kwam het scholasticaat op gang, niet met eigen broeders, maar met priesters uit de Belgische bisdommen. Ruimten werden herverdeeld en men kwam tot goede overeenkomsten die tot op vandaag nog gelden.

De Broeders van de Christelijke Scholen, althans de Italiaanse provincie, verkocht in januari 1973 nog een terrein naast het onze aan een

Luxemburgse groep zonder duidelijke afspraken. Daar zou enige jaren later een sporthotel verrijzen, veel te hoog gebouwd volgens de normen van de stad Rome. De Italiaanse maffia toonde zich voor de zoveelste maal actief. Het zou verschillende jaren oorzaak zijn van veel lawaaihinder tot het finaal werd gesloten en werd overgenomen door de stad die er eigen diensten in onderbracht.

Hiermee eindigen we ons verhaal over de beginperiode van ons generalaat in Rome. Br. Evan hield heel nauwkeurig een dagboek bij dat niet minder dan 229 getypte pagina's telt en dat ons de gelegenheid gaf om deze beginperiode te reconstrueren. Hij was ook de man die graag foto's nam en zo hebben we ook enige foto's gevonden van dit prille begin. Met de verhalen die we vernamen van Br. Waldebert en Br. Jules

St. Vincent de Paul

als eerste bewoners konden we een vrij getrouw beeld ophangen van de ontstaansgeschiedenis van het generalaat der Broeders van Liefde dat de H. Vincentius a Paulo koos als patroonheilige en wiens beeld men in 2004 plaatste nabij de ingang. Maar dat was al veel later dan deze beginperiode. In 2017 werd het vijftig jarig bestaan alvast herdacht met het plaatsen van een gedenkplaat aan de ingang. ¶

Br. René Stockman

Carlo Acutis: een nieuwe zalige

Er gebeuren wel meer zaligverklaringen, maar deze van Carlo Acutis op 10 oktober 2020 is toch wel bijzonder om verschillende redenen.
Het gaat hier om een 15-jarige jongen uit Milaan die na een zeer korte ziekte op 12 oktober 2006 overleed. Dus wel een uiterst vlugge zaligverklaring! Het proces werd in 2013 ingeleid en de diocesane fase reeds na drie jaar afgesloten. Op 5 juli 2018 volgde dan het decreet van eerbiedwaardigheid, en met een mirakel dat in Brazilië plaats had op 12 oktober 2013, juist zeven jaar na het overlijden van Carlo, was de weg open voor de zaligverklaring. Nog meer bijzonder is dat Paus Franciscus hem heel vooraf reeds vernoemde in zijn post-synodale exortatie “Christus vivit” (2019) in de rij van elf andere jonge heiligen. Waarom? Om hem echt als voorbeeld te stellen naar de hedendaagse jeugd toe. Wat was dan zo bijzonder aan deze jongen?

Carlo werd geboren in Londen op 3 mei 1991 tijdens de periode dat zijn ouders omwille van hun werk daar verbleven. In september van hetzelfde jaar keerden zij terug naar Milaan en het is daar dat de jonge Carlo opgroeide. Reeds vroeg viel zijn grote godsvrucht op, maar tegelijk zijn opgewekt karakter. Op zijn uitdrukkelijke vraag ontving hij vroeger dan andere

leeftijdsgenoten de eerste communie volgens de Ambrosiaanse ritus op 7-jarige leeftijd. Vanaf dat moment zou hij geen dag overslaan om de eucharistie bij te wonen, tijd te nemen voor aanbidding voor het tabernakel en het bidden van de rozenkrans. Ook de wekelijkse biecht stond vanaf dan op zijn programma. In dit alles werd hij niet speciaal gestimuleerd van thuis uit, maar hij was het integendeel die zijn ouders op een vernieuwde wijze de weg naar de kerk toonde. Zijn moeder getuigt dat zijn voortdurend vragen over het geloof haar stimuleerde om zelf meer aandacht te besteden aan haar geloof, wat zelfs resulteerde in het volgen van een cursus in de theologie. Hij groeide verder op als een toegewijde leerling op school, vriend van allen en uiterst geïnteresseerd in de digitale wereld. Dit buitengewoon talent zou hij gebruiken om een eigen website te ontwikkelen waarop hij een virtuele tentoonstelling samenstelde over de

eucharistische mirakelen wereldwijd. Het was na een bezoek aan de kerk met het eucharistisch mirakel in Lanciano in de Abruzzen dat hij startte met eigen opzoekwerk rond de eucharistische mirakelen waarin hij een bijzonder teken zag van Jezus' liefde voor de mens. Hij noemde de eucharistie zijn autostrade naar de hemel en vergeleek zich graag met de apostel Johannes die op de borst van Jezus rustte tijdens het Laatste Avondmaal. Andere jongeren nodigde hij uit om samen met hem naar de eucharistie te komen, wat helemaal geen evidentie is bij jonge mensen, ook niet in Italië! Maar hij deed het op zo een spontane wijze en zonder enig menselijk opzicht dat verschillenden zijn voorbeeld volgden. Ook op school was hij de eerste om mee te werken voor de pastoraal, en dat allemaal op een aanstekelijke blije wijze. Iedere foto die we te zien krijgen van Carlo is steeds met die brede lach. Een blije jonge kerel!

Hij ontkende niet graag ook games op zijn computer te spelen, maar daarvoor legde hij voor zichzelf heel strikte regels vast om daaraan zeker geen tijd te verliezen. Hij kende het gevaar van de digitale wereld, maar tegelijk zocht hij hoe hij deze echt in lijn met zijn gelovig leven kon gebruiken. Wanneer hij werd gevraagd om mee te werken in de catechese ter voorbereiding voor het vormsel gebruikte hij op een creatieve wijze zijn computervaardigheden om een heel originele powerpoint samen te stellen om zo de evangelische boodschap aantrekkelijk te kunnen brengen.

Sport, reizen: het was allemaal aan Carlo besteed. Heel blij was hij naar Fatima te kunnen reizen van waar hij nog een sterkere devotie tot Maria meebracht.
Een andere plaats die hem speciaal aantrok was Assisi, omdat de figuur van de heilige Franciscus hem bijzonder aansprak. Hij wou zoals Franciscus leven: eenvoudig in kledij en graag delen met de armen. Zo wou hij geen twee paar schoenen en zeker geen merkkledij en met zijn zakgeld hielp hij de armen uit de buurt.

Eén van de laatste en meest gekende foto's van Carlo is tijdens zijn verblijf in Assisi in de zomer van 2006. Niets deed vermoeden dat dit zijn laatste bezoek zou worden. Begin oktober werd hij ziek, en wat eerst verkeerdelijk als een voorbijgaande griep werd beschouwd werd een agressieve vorm van leukemie die hem op een paar dagen tijd naar de dood voerde. Maar ook die dagen die hij bewust beleefde toonde hij opnieuw hoe uniek hij zijn relatie met Jezus beschouwde en zijn leven echt als een op weg gaan naar de hemel. Tot zijn bezorgde moeder zei hij op zijn sterfbed: "Moeder, wees niet bang, omdat bij de incarnatie van Jezus de dood leven is geworden; er is echt geen ontkomen aan. Want in het eeuwig leven wacht ons iets heel bijzonders. Ons doel moet het oneindige zijn, niet het eindige. Het oneindige is onze echt thuis, de hemel wacht op ons. Ik wil al mijn pijnen offeren aan de Heer, voor de paus en voor de Kerk. Ik wil geen vagevuur meemaken, ik wil direct naar de hemel gaan." Woorden om heel stil bij te worden.

In de nacht vooraleer hij in de vroege morgen zou overlijden, zei hij tot een verpleegkundige die zag dat zijn toestand heel kritiek werd en hem vroeg of hij graag zijn moeder bij hem zou hebben: “Neen, laat het maar, want ze is reeds zo vermoeid door mij voortdurend te bezoeken”. In de morgen van 12 oktober 2006 zette Carlo zijn tocht naar de hemel in, via de autostrade zoals hij zo graag uitdrukte.

Eén van zijn gevleugelde uitspraken was eveneens: “Ieder mens wordt als een origineel geboren, maar velen sterven als een fotokopie.” Neen, Carlo was zeker geen fotokopie van vele jongeren vandaag die zich laten meeslepen met de massa. Hij was als een frisse bloem die juist velen tot zich aantrok. En die aantrekking gaat verder, ook na zijn dood, want zijn website met de virtuele tentoonstelling wordt door velen geraadpleegd en gaat verder de wereld rond.

Ieder mens wordt als een origineel geboren, maar velen sterven als een fotokopie.

Op zijn uitdrukkelijke vraag werd hij begraven in Assisi en vandaag kreeg hij een eigen plaats in de basiliek van de heilige Franciscus. Ter gelegenheid van zijn zaligverklaring werd zijn graf geopend en kon men voor het eerst in de geschiedenis een zalige in trainingspak en

sportpantoffels zien. Aandoenlijk voor de ouders die dit allemaal mogen meemaken en vooral de moeder die na het overlijden van haar geliefde zoon nog de gelukkige moeder werd van een tweeling die helemaal in de lijn van Carlo op een frisse wijze hun geloof beleven. Het is alsof ze door Carlo vanuit de hemel begeleid worden, aldus de moeder.

We eindigen met de woorden van Paus Franciscus in zijn exhortatie “Christus vivit” waar hij het uitdrukkelijk over Carlo heeft: “Vergeet niet dat er jongeren zijn die zelfs in de digitale wereld creatief en zelfs geniaal zijn. Zo iemand was de eerbiedwaardige Carlo Acutis. Carlo wist heel goed dat de mechanismen van communicatie, reclame en sociale netwerken kunnen worden aangewend om ons te bedwelmen en verslaafd te maken aan consumptie, aan het kopen van het laatste snufje op de markt, geobsedeerd als we zijn door onze vrije tijd en gevangen in negativiteit. Toch slaagde hij erin om de nieuwe

communicatietechnologieën te gebruiken om het Evangelie te verkondigen en om waarden en schoonheid te communiceren” (nr. 104-105).

Voortaan mogen we bidden: Zalige vriend Carlo Acutis, wees onze jongeren vandaag heel nabij in hun vaak moeizame weg naar de Heer. En toon ook aan hen de autostrade naar de hemel! ¶

Br. René Stockman

RWANDA

Een bijzondere religieuze professie in Rwanda tijdens de Covid-19 pandemie

De professie werd, in tegenstelling tot voorgaande jaren, in een bijzondere sfeer gevierd; niet alleen vanwege de afwezigheid van de Generale Overste, die voor zo'n gelegenheid gewoonlijk de retraites geeft en de geloften in ontvangst neemt, maar ook door de strikte naleving van de preventiemaatregelen tegen Covid-19. De Broeders moesten tijdens de hele viering hun masker ophouden en het aantal gasten werd strikt beperkt omwille van de nieuwe maatregelen, zowel tijdens de eucharistieviering als bij de receptie.
De eucharistieviering, voorgegaan door Zijne Excellentie Mgr. Antoine Kambanda, aartsbisschop van Kigali, vond plaats in de Regina Pacis-parochie van Remera op 5 september 2020. Tijdens deze professie heeft Br. Félix Uwimana Baho zijn definitieve "ja" gezegd om, samen met de Congregatie van de Broeders van Liefde, heel zijn leven toe te wijden aan God. Op dezelfde manier legden 16 novicen uit verschillende regio's: onze Lieve Vrouw van Afrika (DRC: 4), onze Lieve Vrouw van Loreto (DRC: 2, Centraal-Afrikaanse Republiek: 1), Sint

Franciscus Xaverius (Rwanda: 3), Sint Dominicus (Tanzania: 2) en Sint Charles Lwanga (Burundi: 4) hun eerste geloften af in de handen van broeder Charles Nkubili, de regionale overste van Sint Franciscus Xaverius, die de Generale Overste vertegenwoordigde die niet aanwezig kon zijn vanwege de reisbeperkingen die de coronacrisis met zich meebracht.

De mis duurde niet langer dan een uur en was op de live-uitzending van Radio Maria en het TV-station Pacis.

Ondanks de omstandigheden waarin alles plaatsvond, waren de pas geprofeste broeders, Br. Félix en alle aanwezige broeders God dankbaar dat Hij dit het mogelijk had gemaakt. We waren blij om te zien dat ze hun gelofte hebben kunnen afleggen na een uitdagende realiteit en wegens de uitzonderlijke omstandigheden waarin hun vorming plaatsvond.

Het is goed om te benadrukken dat de maatregelen die in Rwanda zijn genomen tegen

deze pandemie een van de strengste van alle landen was. Deze situatie werd, onder de leden van de gemeenschap, in permanente alertheid, angst en bezorgdheid beleefd, vooral tijdens de eerste dagen. De gemeenschap organiseerde hieromtrent een workshop om te luisteren naar elkaar hoe men deze periode beleefd heeft.
Er werden verschillende copingmechanismen voorgesteld om de pandemie te helpen bestrijden en aan te pakken. Zo werden er regelmatig sportactiviteiten georganiseerd, werd er gezongen en talenten gedeeld (de broeders schreven en vertolkte liedjes), werden er persoonlijke en gemeenschapsbegeleidingen gegeven en werd de gemeenschapsband tussen de leden verstevigd. Ook werd er bij de novicen op aangedrongen dat ze zich minder blootstellen aan informatie uit mediaberichten en dat ze een kritische houding ten opzichte van de ontvangen informatie zouden aannemen, maar ook dat ze ervoor waken om geen informatie te verspreiden die voor anderen geen troost zou bieden. Bovenal hebben we dit moment ook aangegrepen om te focussen op hygiëne en onze solidariteit te betuigen met degenen die minder bevoorrecht zijn. Om specifiek te zijn, reciteerden we het gebed van de Paus tegen het Corona-virus, baden we dagelijks de rozenkrans met een bijzondere intentie voor het lijden en de behoeftigen over de hele wereld, en om de hygiënische maatregelen in acht te nemen zoals voorgesteld door de gezondheidsautoriteiten. Ook toonde de gemeenschap haar toewijding aan Onze Lieve Vrouw van Kibeho en maakte een bedevaart naar Kibeho op 15 augustus, slechts twee weken voor

de professie.
Deze periode heeft ons geholpen om de kracht van het gemeenschapsleven te ontdekken en een gemeenschappelijke veerkracht te ontwikkelen die ons lijden van angst en bezorgdheid heeft veranderd in een kans om medeleven te tonen voor het lijden en de minder bevoorrechten.
Vanuit die geest leefden we de vastentijd en konden we de bijzondere genaden van de verrezen Heer ontvangen en deze vreugde delen met onze familieleden, andere gemeenschappen om ons heen en verenigd blijven met de hele congregatie.
Deze ervaring was niet alleen een getuigenis van een duurzame Kerk die, net als de discipelen nooit de hoop en het vertrouwen in Christus verliest in deze stormachtige momenten, maar die gelooft in de woorden van het Evangelie: “Maar er zal een uur komen, ja het is er al, dat de ware aanbidders de Vader zullen aanbidden in geest en waarheid. De Vader toch zoekt mensen die Hem zo aanbidden” (Joh. 4,23). Dit was inderdaad ons sterke geloof en onze kracht.

Het doet denken aan de woorden van Viktor Frankl die zegt: “Krachten waarover je geen controle hebt, kunnen alles wegnemen wat je bezit, behalve één ding: je vrijheid om te kiezen hoe je op de situatie reageert. Je hebt geen controle over wat er met je gebeurt in het leven, maar je kunt altijd bepalen om een houding te kiezen in welke omstandigheden dan ook, om een eigen weg te kiezen”. Met andere woorden, hoe zwaar de beproevingen ook zijn, het enige dat telt voor een mens is hoe hij er met sereniteit op reageert. Wanneer dit wordt toegepast op christenen en godgewijde mensen zoals wij, krijgt lijden niet het laatste woord. Het wordt eerder een kans voor ons om een “vitaal centrum” te vinden, dat wil zeggen, betekenis te vinden in alles wat we doen of ervaren en dit is, natuurlijk, Jezus Christus zelf ontdekken.
Dit was de filosofie achter onze houding ten opzichte van deze moeilijke periode. Desalniettemin was de ervaring van het verwelkomen van 16 nieuwe leden en een Broeder die zijn eeuwige geloften deed zo geweldig en verheugend. Het deed ons het gevaar vergeten die deze pandemie met zich meebracht en deed ons God bedanken voor zijn bescherming en de bijzondere aandacht van de Congregatie voor de vorming van jonge mensen. Want zij hebben een belofte en een toekomst in het verspreiden van ons Charisma van Liefde over de hele wereld. ¶

Br. Bienvenue Kiyombo Wa Nyembo

DR CONGO

Eeuwige professies in Kikwit

Voordat onze drie broeders hun eeuwige geloften uitspraken op 19 september, hadden we als regio een voorbereidende sessie van twee weken, onder de begeleiding van enkele ervaren broeders en externe animatoren. Dit zorgde ervoor dat het programma goed werd uitgevoerd. De inspiratie voor deze sessie haalden we uit onze spirituele animatiebundel van 2020: “Als Broeders van Liefde gaan we voor het volle leven”.
Het thema weerklonk op een krachtige manier dat, om volledig geleefd te worden, begint met het opbouwen van een diepgaand geestelijk leven en het openstaan voor Gods oneindige liefde. Uiteindelijk kan dit ertoe leiden dat we de kernelementen van ons godgewijde leven authentiek beleven. Bijvoorbeeld, om als godgewijde een gemeenschapsleven te kunnen leiden en de geloften met innerlijke vrijheid te kunnen verwezenlijken, dit om openheid vraagt. Het is door dagelijkse toewijding en verbondenheid met de Heer dat we het charisma van de Broeders van Liefde doordringen en herontdekken, die gecentreerd is en voortvloeit uit een ervaring van Gods overvloedige liefde - die ons dwingt de armen en de naaste te bereiken, want de ontmoeting is te mooi om alleen voor onszelf te houden.

Dergelijke spirituele oefeningen zijn bedoeld om ons te helpen de schoonheid, de goedheid en de waarheid te ontdekken die in de donkere schuilhoeken van ons hart verborgen kunnen blijven. De sessie betrof ook een persoonlijke terugblik van iemands religieuze leven tijdens de zes jaar van tijdelijke geloften. Op deze manier kon men gebieden van groei, mislukkingen, moeilijkheden en wat er na de eeuwige geloften zou kunnen veranderen, beoordelen.
Het gaat allemaal om verantwoorde beslissingen en voornemens in iemands innerlijke levensreis van geloof. De persoonlijke vraag kan zijn hoe de Congregatie, de regio en de kerk kan rekenen op u als een broeder die de eeuwige geloften heeft afgelegd; kunnen we het verschil zien?
Naast het animatiethema, dat we hebben uitgediept, hadden de broeders ook enkele inleidingen over Christologie, Geloofsbelijdenis en Kerkleer, die tot doel hadden hun geestelijk leven te voeden.
Het doel van deze sessie was, om het geweten wakker te schudden van de broeder die zijn eeuwige geloften zal afleggen, om zijn godgewijde leven te geven in al zijn volheid en om de verantwoordelijkheid op zich te nemen in een religieus leven vol toewijding aan zowel God als de mensheid.
Om zich goed voor te bereiden op de eeuwige geloften volgden de drie broeders ook een vijfdaagse retraite in het Kipalu Center in Kikwit, geanimeerd door een pater Jezuïet. Het was een goede manier om onszelf ten volle voor te bereiden op de volledige toewijding aan God. Het is een daad van genereuze zelfgave die voor

velen een raadsel en een mysterie blijft.
De H. Mis met eeuwige professie werd gevierd in de Onze-Lieve-Vrouw van Kikwit-parochie. De ceremonie werd voorgegaan door Mgr. Timothée Bodika, bisschop van het bisdom Kikwit. Ondanks de COVID-19 beperkingen werd het een kleurrijke ceremonie voor alle aanwezigen. De geloften werden ontvangen door Br. Floribert Kabindu, die verheugd was om de Generale Overste te vertegenwoordigen, aangezien de regionale Overste ook niet aanwezig kon zijn vanwege de pandemie.

Deze viering was voor het bisdom Kikwit en de bevolking ook een gelegenheid om de Broeders van Liefde, hun missie en het charisma ten dienste van de armen en de zieken beter te leren kennen. De Bisschop feliciteerde de Broeders met hun aanwezigheid in zijn bisdom en met hun apostolaat in de geestelijke gezondheidszorg, dat van ontzettend groot belang is in de provincie Kwilu, haar omgeving en in het hele bisdom. Het was ook een gelegenheid om nieuwe roepingen

tot het broederschap aan te moedigen. Zoals hierboven vermeld, werden deze eeuwigdurende geloften afgelegd in een uitzonderlijke en moeilijke periode rond de Covid-19-pandemie en andere. Maar wij geloven dat “het Gods liefde is die ons de kracht geeft steeds die stap verder te zetten. Liefde geeft

krachten die de natuur niet kan geven”, zoals onze geliefde Stichter, Dienaar van God, kanunnik Petrus Jozef Triest, het zo goed verwoordde. Het is met Gods onfeilbare liefde en genade dat deze heugelijke gebeurtenis plaats vond, tegen alle verwachtingen in. Wij zeggen dank aan God, aan de Bisschop van het bisdom Kikwit, aan de Generale Overste en de algemene overste die hem heeft afgevaardigd, aan de pastoor, aan de confraters die hun broederlijke steun hebben verleend en aan de ouders. We zijn dankbaar dat uw steun en gebeden onze broeders hebben geholpen om die moedige stap van zichzelf geven en toewijding aan God te zetten. ¶

Br. Paulin Kindambu

BELGIË

Grégoire Ahongbonon wint de Dr. Guislain Award 2020

Op 15 oktober 2020 reikten het Museum Dr. Guislain en Janssen Research & Development, LLC de Dr. Guislain 'Breaking the Chains of Stigma' Award 2020 uit aan Grégoire Ahongbonon. Grégoire krijgt de onderscheiding voor zijn buitengewone bijdrage aan de inperking van het stigma dat rust op psychische aandoeningen en voor de organisatie van psychiatrische voorzieningen voor mensen in nood in West-Afrika. Na zijn eigen strijd tegen en herstel van depressie wilde hij anderen helpen. In West-Afrika wordt geestelijke gezondheid al sinds lange tijd verkeerd geïnterpreteerd. Niet alleen door zij die eraan lijden, hun familie en vrienden, maar zelfs door dokters. Grégoire Ahongbonon werd voor zijn buitengewone humanitaire werk geëerd tijdens een online ceremonie.

In de Afrikaanse cultuur wordt een psychische ziekte vaak gezien als een bovennatuurlijke aandoening, waarbij zij die eraan lijden beschouwd worden als bezeten door besmettelijke kwade geesten. Ze worden vaak

geïsoleerd uit de samenleving en naar de kerk of traditionele genezers gebracht vooraleer ze professionele medische hulp zoeken. Door de hoge kosten voor verblijf en behandeling worden extreme maatregelen – zoals het fysiek vastketenen van mensen – nog steeds toegepast. Steunend op dezelfde humane principes die Dr. Joseph Guislain bijna twee eeuwen geleden introduceerde in België, richtte Grégoire de Saint-Camille Association op om individuen in West-Afrika basis- en psychiatrische zorg te bieden. “Grégoire Ahongbonon belichaamt de geest van de Dr. Guislain ‘Breaking the Chains of Stigma’ Award door zowel letterlijk als figuurlijk mensen te bevrijden van de schaamte en zware last, verbonden aan psychisch ziek zijn,” zei Broeder Dr. René Stockman, Generale Overste van de Congregatie Broeders van Liefde en Voorzitter van het Museum Dr. Guislain. “Met de Saint-Camille Association bracht hij verandering in de levens van zovelen, en faciliteerde hij

aanvaarding van hen binnen de samenleving.”
De Saint-Camille Association startte in 1991 als een eenvoudige organisatie in het University Hospital Center in Bouaké, Ivoorkust. Daar slaagde Grégoire en een groep vrijwilligers erin om mensen met psychiatrische problemen te verzorgen en om basiszorg te voorzien, zoals hygiëne, voedsel, kleren en emotionele steun. Vandaag is de Association actief in bijna 50 psychiatrische centra, rehabilitatiecentra en ambulante ziekenhuizen in gemeenschappen in Ivoorkust, Benin en Togo. Zo’n 100.000 mensen kregen hulp via deze organisatie en konden terugkeren naar hun familie en gemeenschap. Sommigen werden ook tewerkgesteld in het centrum dat hen hielp bij hun eigen herstel.
Het Dr. Guislain Award-programma is een gezamenlijk project van Museum Dr. Guislain en Janssen Research & Development, LLC.

De winnaar mag een geldprijs van $ 50.000 in ontvangst nemen. Dit bedrag moet worden gebruikt voor projecten die tot doel hebben het maatschappelijke stigma rond geestelijke gezondheid te verminderen. De prijs wordt uitgereikt aan (een) individu(en), organisatie of project die/dat: in de ruimst mogelijke zin op cultureel en/of maatschappelijk vlak een uitzonderlijke bijdrage heeft/hebben geleverd aan de geestelijke gezondheidszorg; een oprechte bijdrage heeft/hebben geleverd aan het verminderen van de vooroordelen rond psychiatrische stoornissen; aandacht voor geestelijke gezondheidszorg heeft/hebben gepromoot; en dit alles heeft/hebben gedaan met passie, creativiteit en innovatie. ¶

FILIPIJNEN

Een supertyfoon in de Filipijnen

Elk jaar worden we op de Filippijnen getroffen door verschillende tyfoons. Het is een weerfenomeen dat te vergelijken is met een orkaan, wat resulteert in een zeer sterke wind met zware regenval. In november van dit jaar hebben we de sterkste tyfoon meegemaakt die ooit is opgetekend. Die kreeg de naam “supertyfoon”. Hij heeft veel schade aangericht aan de gebouwen van onze gemeenschappen en entiteiten waar we actief zijn. In Tabaco City in

de Bicol-regio, waar onze Fatima-gemeenschap is gevestigd en dat vroeger ons internationale noviciaat was, werd veel schade aangericht aan deuren en ramen die werden vernield en door water dat binnenstroomde. De Lorenzo-kapel, gebruikt door patiënten en mensen in het dorp, en het gymnasium werden getroffen door deze natuurramp. Het gymnasium wordt veelvuldig gebruikt door jeugdgroepen in het bisdom als locatie voor sport en verschillende religieuze activiteiten.
Ook al is het domein voor het grootste deel nog beveiligd met een muuromheining, de volledige omvang van de schade binnen het domein is nog niet bekend omdat ik in Manilla ben. Ik werd op de hoogte gehouden met de rapporten en foto's over de schade door Br. Rudy, die de situatie nauwlettend volgt en de omvang van de schade inschat. Tot nu toe zijn de elektriciteit en communicatie verstoord doordat kokospalmbomen op de elektrische

leidingen zijn gevallen. Het goede nieuws is dat onze drie broeders, Br. Vic, Br. Rudy en Br. Andy veilig zijn maar doodsbang. Ze doen hun best om de situatie het hoofd te bieden. Ik heb ze aangemoedigd om voldoende te slapen en te rusten voordat ze met de schoonmaak beginnen. Twee nachten lang konden onze broeders niet goed slapen. Ze konden enkel luisteren naar het vreselijke geluid van de harde wind die in het domein blies. Ik adviseerde hen om hulp te vragen aan de burgemeester, aan de parochie en aan hun dorpsleider omdat Br. Andy al 65 jaar oud is, Br. Vic, eind 50, alleen Br. Rudy is jonger. Het ergste is dat we vorige maand pas de herstelling van gebroken vensterglas, kapotte deuren, bedden, tafels, stoelen en nog veel meer hadden voltooid, omdat het in het verleden ook beschadigd was maar nooit werd hersteld. Bovendien waren veel houten meubels en houten deuren beschadigd door termieten, maar was er nooit aandacht aan besteed. Het gebouw en

de meubels waren recent hersteld en opnieuw geschilderd. Ook de plafonds, elektrische leidingen en wateraansluitingen waren hersteld. We hadden het degelijk aangepakt met een nieuwe “look” en deze supertyfoon vernietigde ineens wat we zojuist hadden gerenoveerd. Het is ontmoedigend, maar we blijven veerkrachtig en hoopvol.
We hadden gepland om het gebouw net als dat van Fatima te gebruiken voor activiteiten die inkomsten genereren, voor retraites en recollecties, en om tegelijkertijd een serene plaats te bieden voor dergelijke spirituele oefeningen. We hadden ook seminaries, campingplaatsen en andere gelegenheden voorzien die mensen konden huren en betalen. Programma’s en contacten waren al voorbereid maar helaas stopte het coronavirus onze plannen. Het was erg deprimerend en onze dromen om wat inkomsten te krijgen stortten in. En nu kwam daar bovenop de “supertyfoon”. Op dit soort momenten kunnen we enkel wanhopig de Heer aanroepen, want we voelen ons kwetsbaar en machteloos. We doen een beroep op barmhartige Samaritanen om ons morele en financiële steun te bieden, zodat we ons leven weer kunnen opbouwen en zorg kunnen blijven verlenen aan onze ernstig getroffen cliënten.
Ondanks al deze tegenslagen zijn we van plan om een nieuw rehabilitatiecentrum te starten voor mensen die lijden aan “internetverslaving”, dat zich richt op kinderen, waarvan we denken dat ze kunnen gebruik maken van de diensten. We hopen dat we door deze dienst te verlenen hen ook de “Vreugde van de opstanding” kunnen

geven, dat deze zichzelf ook kan financieren – en misschien in de toekomst kan helpen om ook andere apostolaten te ondersteunen. Ondanks de teleurstellingen die voortkomen uit de pandemie en de supertyfoon, leveren we inspanningen en netwerken we voor een betere toekomst. ¶

Br. Joel Ponsaran

Een nieuw Triestmuseum in Rome

Op 6 augustus 2020 werd in het generalaat van de Broeders van Liefde in Rome een nieuw museum geopend, gewijd aan de persoon van de Dienaar Gods Petrus Jozef Triest. Tijdens de lockdown-periode, die in Italië zeer strikt was, hebben de jonge broeders-studenten hard gewerkt om de ruimte voor dit museum voor te bereiden. De "oude" bibliotheek in de kelderverdieping werd verhuisd naar twee magazijnen eveneens in de kelderverdieping en de vrijgekomen ruimte werd mooi opgeschilderd en in gereedheid gebracht. Ondertussen werd alle nodige materiaal samen gezocht dat in het nieuwe museum zou worden tentoongesteld en werden daarvoor de nodige plannen uitgetekend. Begin augustus werd dan samen met de medewerkers van het Dr. Guislainmuseum de tentoonstelling opgesteld en de plaatselijke communiteit had het genoegen om op 6 augustus als eerste de vaste tentoonstelling te kunnen bezoeken.
In de tentoonstelling kan men kennis maken met het leven van onze Stichter, en dat via uitvergrote prenten uit het beeldverhaal van Vader Triest. Via een aantal panelen kan men de korte levensschets lezen. In de toonkasten vindt men de boeken die Vader Triest gebruikte tijdens zijn opleiding. Een speciale aandacht gaat naar het charisma van de Stichter, en dat aan de hand van de leefregels die hij schreef

voor zijn vier congregaties en de elementen die aan basis lagen van zijn charisma: zijn grondige kennis van de Schrift, die zijn charisma een ware evangelische kleur gaf, zijn eucharistische en mariale spiritualiteit en zijn devotie tot het Heilig Hart, en de figuren van de heilige Vincentius en Bernardus, waarmee hij contemplatie en actie tot een eenheid bracht. Natuurlijk wordt speciaal licht geworpen op de caritatieve en apostolische activiteiten die Vader Triest samen met zijn broeders en zusters ontwikkelde, waarbij het breken van de boeien waarin de geesteszieken waren gekluisterd een centrale plaats krijgt. Tot slot wordt een overzicht gegeven van het proces van de zaligverklaring en worden een aantal belangrijke artefacten verbonden aan Vader Triest tentoongesteld.

Natuurlijk mag ook de boekenstand niet ontbreken, bestaande uit de werken die in de loop van de geschiedenis over Vader Triest werden geschreven, en de recente werken die ook

te koop worden aangeboden.
We hopen in de toekomst een aantal wisselende elementen in te brengen bij deze vaste collectie, en we hopen natuurlijk ook via ons nieuwe museum het proces van de zaligverklaring op de voet te kunnen volgen en dit ook visueel voor te stellen.

Voortaan zal aan iedere bezoeker van het generalaat van de Broeders van Liefde in Rome de uitnodiging worden gericht om het kleine maar stemmige en met zorg uitgewerkte museum te bezoeken, om zo nog beter het leven en de uitstraling van Vader Triest te leren kennen. Verschillende broeders zijn beschikbaar om een rondleiding te geven. Welkom! ¶

Br. René Stockman

IN MEMORIAM

Francisco Alcantara (Filipijnen)

De rouwdienst voor Francisco Custodio Alcantara werd bijgewoond door mensen van alle leeftijden, verschillende overtuigingen en uit alle lagen van de bevolking. Vrienden van vroeger, uit zijn schooltijd, van de lagere school tot het middelbaar, kwamen om het verlies van een vriend, oud-student, klasgenoot, collega van de Ouders-Leraren Vereniging en Oud-studentenvereniging, een medepelgrim van de vereniging Life in the Spirit of the Workers of Christ en Marriage Encounter van de Alay Sa Dios gemeenschap en hoofdvrijwilliger van de aangesloten leden betrokken in de missies van de Broeders van Liefde, te betreuren. “Kuya Kiko” voor velen, was ook “Tatay Kiko” voor collega-medewerkers.

In zijn leven schreef God “recht met kromme lijnen”. Zijn zoon Macmac was de reden waarom hij naar het Ortho Pedagogisch Instituut ging. Hij was een bijzonder kind. Als ouder, betrokken bij de school, werd het leiderschap van Francisco Alcantara opgemerkt.

Hij behaalde een graad in Management en een 2-jarige universitaire graad in Civiele Techniek. Met deze kennis bood hij zijn diensten aan om te helpen bij de bouw van de Miraculous Medal Community Facility in Baguio, Holy Face Rehabilitation Centre for Mental Health en het

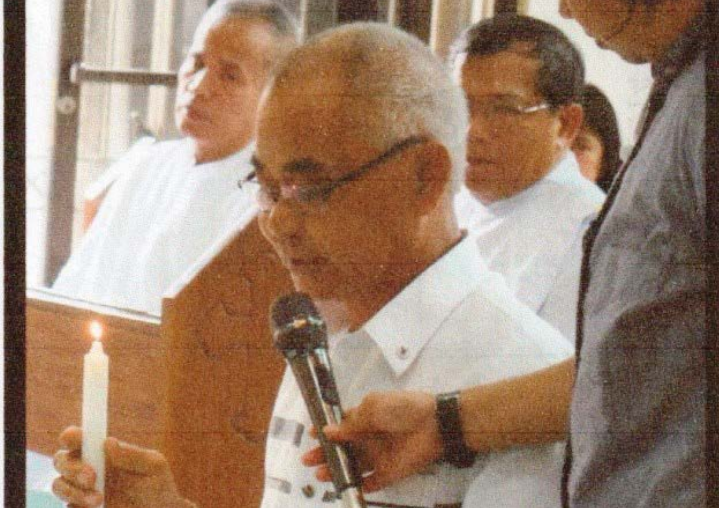

Fatima-gebouw in de Nazareth Compound of Tabaco City, voorzieningen van de Broeders van Liefde.

Kuya Kiko was meestal een zeer zachtmoedige man. Hij was vastbesloten om zijn mening te geven wanneer dat nodig was, maar wist ook dat er situaties in zijn leven waren die hij onder ogen moest zien en geaccepteerd moesten worden. Twee keer slaagde zijn zakelijke onderneming niet. Hij maakte verkeerde beslissingen bij de keuze van een leverancier en een partner en bleef achter met schulden om te betalen. Hij bleef onversaagd.

Zachtmoedig en genereus zoals hij was, besloot hij zich te engageren om de kosten van de chemotherapie van een familielid gedurende 2 jaar zonder enige aarzeling te betalen. Op elk evenement georganiseerd door de medewerkers van de broeders was er een “Bilao”, een bamboe dienblad met kleefrijst van Kuya Kiko.

Kuya Kiko trouwde met Amabel, een aangesloten lid van de Broeders van Liefde sinds 2019. Het

kostte haar 13 jaar om hem te overhalen zich bij hen te voegen en te vragen om aangesloten lid te worden. Ze kregen drie zonen en een dochter. Met uitzondering van Macmac, zijn ze allen gediplomeerd. De tweede zoon, Arthur, streeft een graad in de Geneeskunde na, terwijl hij in zijn school, de Ateneo-school voor Geneeskunde, werkt als een laboratoriumtechnicus supervisor. Hij was het die bij zijn vader naast het bed tijdens de lange nachten waar iedereen hoopte dat hij zich beter zou voelen. Het is met een gevoel van eenzaamheid voor Arthur en zijn vrouw Lalaine, een verpleegster, dat hun zoon Kenzo, het 4e kleinkind, werd geboren na het overlijden van Kuya Kiko. Zijn dochter Len en schoonzoon Mar zorgden om de beurt voor Kiko en Mabel in de moeilijke tijden van zijn ziekenhuisopname. De oudste zoon Tristan, die lid is van een internationale niet-trinitaire kerk, de INC, bracht tijd door met een vader die hij liefhad en waar hij vooral trots op was omdat hij zijn geloofspraktijken, gedachten en religie respecteerde. Een echte vader die barmhartigheid begreep tot zijn laatste adem. Als Tatay Kiko gaf hij rondleiding aan de aangesloten leden op bezoek in de verschillende faciliteiten van de Broeders van Liefde. Hij deelde de geschiedenis van de Broeders van Liefde met hen. Hij was met hen in de verschillende werken van barmhartigheid: hij nam deel aan een medische missie en voedde de kinderen van de gemeenschap Broeders van Liefde in Tabaco, hij gaf kleding aan mensen in nood in de gemeenschap van Pandacan en Baguio, hij bezocht de personen die in de stad

Legazpi van hun vrijheid waren beroofd, hij maakte bedden voor lepralijders, en personen met een beperking in het leprosarium en de Harong Sagrada Familia.
Hij nam actief deel aan de huwelijkscounseling, na zijn deelname aan de huwelijkscounseling in de Alay Sa Dios gemeenschap van de H. Maria Koningin parochie. Hij was aanwezig in Albay voor de Workers of Christ die het Change of Life Program sponsorden. En hij was een metgezel van tien ouders wiens kinderen geopereerd werden aan een gespleten lip of een gespleten gehemelte.
Hij verliet ons in de vroege ochtend van 24 augustus. Zachtaardig tot het einde, vroeg hij zijn vrouw om naar huis te gaan voor de nacht en te rusten. Op zijn ziekbed, vroeg hij zijn vrouw of ze haar maaltijden had genomen. De andere persoon was altijd belangrijk voor hem. Hij deelde grenzeloos de gedachte: " Geef en er zal u gegeven worden", zoals Vader Triest zei.
Dit zullen de medewerkers zich herinneren van Tatay Kiko die zijn wijsheid deelde tot hij op 70-jarige leeftijd ons verliet.
"Als we grappen en plezier delen, is het twee keer zo leuk; als we onze zorgen delen, hebben we de helft minder pijn; als we onze zegeningen delen dan vermenigvuldigen we onze vreugde; en wat ons dichterbij brengt en ons voor elkaar doet zorgen is niet wat we hebben, maar wat we geven." (Francis Kong). We zijn er trots op een geliefde "tatay" (vader), en een "kuya" (broer) te hebben gehad.

Mediatrix Villanueva

IN MEMORIAM

Maria Fe Mabini (Filipijnen)

“Mammie Fhe” is hoe ze bij velen bekend is. Ze had Myasthenia Gravis, een zeldzame neuromusculaire aandoening. Maar dat heeft de 55-jarige Mommie Fhe, met een dochter en 4 zonen, waarvan één slechthorend is, er niet van weerhouden zich aan te sluiten bij de Aangesloten leden van de Broeders van Liefde. “Mammie”, is hoe haar 3 kleinkinderen haar noemden. Mommie, is hoe wij haar uiteindelijk ook noemden, omdat ze altijd iemand was en zal herinnerd worden als iemand die op talloze manieren voor ons zorgde. Mammie was een moedige vrouw. Ze werd op vele manieren uitgedaagd.

De laatste jaren van haar leven waren gewijd aan haar kleine bedrijfje dat ze van haar grootmoeder erfde. Ze maakte snoepjes, vla en ze kookte loempia’s. Ze had een sari-winkel, een micro-onderneming die een assortiment van kruidenierswaren en snacks verkocht.

Ze heeft allerlei manieren gevonden om haar vijf kinderen op te voeden en ervoor te zorgen dat ze hun studies konden aanvatten. Haar zoon die slechthorend is, is een leraar. Haar man was 35 jaar lang volledig afhankelijk van haar voor

verzorging. Omdat haar man, een overzeese Filipijnse arbeider en voormalig monteur, bedlegerig was, maakten de Aangesloten leden zich zorgen telkens ze deelnam aan de verschillende activiteiten. Edwin was niet altijd de makkelijkste persoon. Hij was humeurig en gefrustreerd door zijn afhankelijkheid. De leverziekte die hem uit Riyadh deed thuiskomen, was niet de oorzaak van zijn verlamming. Het was een motorongeval dat tot zijn verlamming leidde en hem afhankelijk en tot een persoon met een beperking maakte.
Mammie Fhe was een vrolijk persoon.
Niets maakte haar ongelukkig, gezien haar omstandigheden. Haar geduld was een geschenk van God tot wie ze vaak bad.

Mammie toonde, toen ze in het gezelschap van de Aangesloten leden was, de weg om de uitdagingen van het leven aan te gaan. Haar oculaire myasthenia tastte haar oogleden aan,

met als gevolg hangende oogleden die vaak helemaal of gedeeltelijk verdwenen voor een lange periode.
Op de dag dat ze haar verbintenis aanging, bad Mammie Fhe, in haar favoriete witte blouse, en de andere Aangesloten leden dat ze haar ogen opnieuw zou kunnen openen om haar gebed voor verbintenis te lezen.
Onder normale omstandigheden had ze beide handen nodig om haar ogen open te houden. Terwijl ze door het gangpad liep en vol vertrouwen neerknielde, hield Mammie Fhe met één hand haar kaars vast en met de andere hand hield ze haar tekst met het gebed van de verbintenis vast. Ze heeft haar gebed volbracht. Sommige Aangesloten leden waren tot tranen toe geroerd. Zij glimlachte.

Mammie Fhe was een vrijgevige vrouw die alles wat ze kon delen met iedereen deelde die het nodig had. Haar vrijgevigheid was onovertroffen, zo bracht ze keer op keer haar puddingtaarten mee tijdens leersessies of activiteiten voor de Aangesloten leden. En meer dan dat, Mammie Fhe haar vrijgevigheid overstroomde wanneer zij haar geloof deelde.
Ze was beschikbaar als een constante metgezel voor een vriendin, die ze uitnodigde en koesterde om Aangesloten lid te worden. Deze vrouw moest met haar meereizen om haar huis te kunnen verlaten. Ate Viol, Aangesloten lid met diabetes, werd een jaar lang door Mammie Fhe verzorgd. Mammie Fhe zou dit jaar haar verbintenis hebben vernieuwd. Zij bereidde zich hierop voor door een brief op te stellen waarin zij om

vernieuwing van haar beloften vroeg. Ze stierf voordat ze haar brief, die ze aan een vriendin had toevertrouwd toen ze ziek werd, kon overhandigen.
Om drie uur ‘s middags, terwijl de Aangesloten leden voor de Rozenkrans van de Goddelijke Barmhartigheid bijeenkomen, informeert Mammie Fhe de gebedsstrijders om haar op te nemen in de groep van mensen die de genadegaven van genezing nodig hebben. Ze zegt eenvoudigweg dat ze zich niet goed voelt. Dat was haar afscheidsrede.

Met een terugblik naar de jaren van vriendschap en kameraadschap, zullen wij ons Maria Fe Gonzales Mabini, Aangesloten lid van de Broeders van Liefde,2019, Filipijnse bevoegdheid, met het gebed herinneren: “Levengevende God, U bent mijn steunpilaar. Dank u dat u mij hebt gegeven wat ik nodig heb om mijn strijd en ontberingen een plek te geven”.

Mediatrix Villanueva

BURUNDI

Op 26 september hebben vijf aangesloten leden hun beloften hernieuwd, met name mevrouw Agnes Niragira, mevrouw Beatrice Rushigajiki, mevrouw Marguerite Niyonzima, de heer Boniface Nyampeta en de heer Celestin Mbonihankuye. Het was een vreugdevol moment voor alle aanwezigen.

DR CONGO

Op 26 september hernieuwden negen aangesloten leden hun beloften als aangesloten lid van de Congregatie van de Broeders van Liefde in de kapel van het centrum Shirika la Umoja voor mensen met een fysieke beperking.

Broeder Fernand Schepkens 1935-2020

Fernand, Jozef en Antoine, de drie zonen van de familie Schepkens uit Leopoldsburg gingen de één na de andere op jeugdige leeftijd naar de Broeders van Liefde en traden er in. Antoine overleed enige jaren geleden en Jozef trad uit maar bleef zeer verbonden met de congregatie. Fernand sprak op 2 februari 1955 zijn eerste geloften uit als Broeder Richarius en na studies aan de normaalschool in Zwijnaarde zou hij een heel eigen traject afleggen als opvoeder in verschillende scholen en instituten om uiteindelijk in 1966 een vaste waarde te worden in ons instituut van Woluwe, waar hij sectieleider werd bij de dove leerlingen. Meer dan 22 jaar zou hij er verblijven en het beste van zichzelf geven aan de opvoeding van de jongeren. Ondertussen ontpopte hij zich als een verwoed historicus en zijn grote hobby was het napluizen van registers en stambomen. Dit resulteerde in korte artikelen over een persoon uit het verre verleden, een gebeurtenis in een dorp, een anekdote waarbij de congregatie bij betrokken was. Hij had zijn vaste rubriek in ons tijdschrift “Jong Karitas” en wist er menig mee te boeien.
In 1988 verhuisde Broeder Fernand naar het Guislaininstituut te Gent waar hij verantwoordelijke werd van het internaat in de school voor verpleegkunde, tot hij twee jaar later naar zijn heimat kon terugkeren en in

Leopoldsburg het toezicht kreeg over de nieuwe projecten van beschut wonen vanuit ons centrum in Lummen. Met een kwinkslag wist hij mensen voor zich te winnen, en zijn imposante figuur straalde een spontaan gezag uit.
Broeder Fernand werkte graag mee aan de uitgave van de geschriften van onze Stichter en met groot geduld typte hij vele manuscripten nauwkeurig over.
In 2009 werd het tijd om het rustiger aan te doen, en verhuisde Broeder Fernand voor een laatste maal naar het klooster van Lummen. Voor een korte tijd was hij in ons klooster-rusthuis Sint Jan in Zelzate waar hij op het feest van Maria ten hemel opgenomen overleed.
Broeder Fernand was een gezellige medebroeder en met zijn speciale humor wist hij leven te

brengen in de gemeenschap. Hij was een trouwe medebroeder, die er niet voor terugschrok zijn visie te uiten, maar met respect voor de anderen. Zijn solide religieuze opvoeding die hij van thuis uit had meegekregen vormde de goede grond waarop hij zijn religieus leven als Broeder van Liefde verder bouwde en vorm gaf. Zijn opgaan in Gods liefde is de apotheose van een leven van liefde voor de minsten. Hij mocht gerust de woorden van onze geliefde Stichter tot de zijne nemen bij de overgang naar de eeuwige liefde: "Geef en u zal gegeven worden".

Broeder Augustin Bwampamye 1937-2020

"Een heilige broeder ging van ons heen." Dat is de eerste reactie die ik ontving bij de melding dat Broeder Augustin in Bujumbura overleden was. Ieder die Br. Augustin gekend heeft zal dit ten volle beamen.
Geboren in Muhanga nabij Ngozi in Burundi op 30 april 1937, zien we de jonge Concordien als postulant bij de Broeders van Liefde in Bujumbura zijn religieuze vorming starten die resulteerde in een eerste tijdelijke professie op 2 februari 1958. Congo, Rwanda en Burundi vormden toen nog één provincie in de congregatie, en zo trok Br. Augustin naar onze Groupe scolaire in Butare in Rwanda om er de pedagogische afdeling te volgen. Toen

reeds muntte hij uit in ernst, intelligentie en vroomheid, en daarom werd hij gevraagd om zijn studies verder te zetten in België waar hij in Aarlen in 1964 als regent afstudeerde. Terug in zijn land werd hij leraar aan onze normaalschool in Gitega en dat tot 1971. Voor twee jaar trok hij naar Kinshasa waar hij een kandidatuur behaalde in godsdienstwetenschappen. Ondertussen was de communiteit van Gitega gesloten en werd Br. Augustin naar Zaza gezonden als overste, novicemeester en leraar aan de normaalschool. Hij was daarmee de eerste Afrikaanse broeder die overste werd van een communiteit die toen nog grotendeels bestond uit blanke missionarissen. Met grote wijsheid en zachtheid en tegelijk doorzettingsvermogen wist hij profiel te geven aan zijn leiderschap, en toen besloten werd een “internationaal” noviciaat voor de drie landen over te brengen naar

Kananga in Congo, werd hij er de novicemeester van 1978 tot 1982. Men kon niemand beter hebben dan Br. Augustin om jonge mensen voor te bereiden op het religieuze leven. Men moest maar naar hem kijken en hem beluisteren om in hem een authentieke Broeder van Liefde te ontmoeten.
In 1982 werd hij geroepen om provinciale overste te worden van de nieuw opgerichte Sint Franciscus Xaverius provincie bestaande uit Rwanda en Burundi, en voor 12 jaar zal hij deze zending volbrengen. De woorden van zijn patroonheilige Augustinus waren zeker op hem toepasselijk: voor jullie ben ik overste, met jullie ben ik broeder. Dienstbaarheid, humor, vreugde en dat vanuit een diepe rust die hij uitstraalde. Maar deze rust had goddelijke grond, want ieder die met hem leefde kon getuigen hoeveel tijd hij doorbracht in gebed. En tegelijk kon hij ook koppig zijn wanneer hij gevraagd werd een opdracht tot een goed einde te brengen.
De genocide in Rwanda heeft hem zwaar getroffen en de onmacht dat hij niet meer zijn broeders en de vele andere religieuzen met wie hij een intense relatie had kon helpen viel hem zwaar. Voor zes jaar werd hij generale assistent, en vanuit Rome bleef zijn zorg en aandacht uitgaan naar de velen die op zijn hulp beroep deden. Nooit kon hij neen zeggen, en het weinige dat hij had deelde hij men hen die in nood zaten. Van een barmhartige Samaritaan gesproken.
Br. Augustin was iemand die steeds bereid was te gaan waar de congregatie hem vroeg. Dit werd na Rome Abidjan waar hij rust bracht in het scholasticaat en daarna Nairobi waar hij de jonge

medebroeders met zachte maar zekere hand naar het essentiële bleef verwijzen.
Vanaf 2006 mocht hij terugkeren naar zijn Burundi en werd er overste van de communiteit in Bujumbura. Niemand zal ooit kunnen weergeven hoeveel goeds hij daar heeft gedaan: als overste voor zijn broeders, als trouwe bezoeker bij de zieken van het psychiatrisch ziekenhuis, als luisterend oor voor de velen die hem kwamen opzoeken. En steeds die dienstbaarheid: de keuken, de hof, de kapel met de zorg voor de liturgie. Met zijn gekende verstrooidheid werden de gemaakte afspraken niet steeds gerespecteerd, maar niemand kon zich daarover opwinden. Br. Augustin was steeds de eerste om zich daarvoor te verontschuldigen. Zijn medeleven met de ganse congregatie was aanstekelijk. Steeds vroeg hij om nieuws, en alles probeerde hij met ogen van diep geloof een plaats te geven. Hij vond de huidige tijd binnen de congregatie een tijd van uitzuivering en hij herhaalde steeds hoe hij dit in gebed meedroeg.
De laatste maanden waren lastig voor onze medebroeder, daar een zware kanker hem in de greep kreeg. Maar hij aanvaardde zijn lijden op een bewonderenswaardige wijze. De laatste weken mocht hij worden omringd door de goede zorg van zijn medebroeders, en ook al kon hij het niet meer uitdrukken, met een zachte glimlach en zijn tintelende ogen bleef hij maar zijn dankbaarheid tonen. Hij kon met Jezus op het kruis herhalen: “Het is volbracht”.
Br. Augustin, met een grote dankbaarheid en dat in naam van velen zijn we bevoordeligd u te hebben gekend, met u te hebben geleefd, naar u

te hebben mogen luisteren en samen lief en leed te hebben gedragen. De vreugde zal groot zijn in de hemel waar ze u mogen verwelkomen, en voortaan weten we welke voorspreker wij hebben bij de Heer en zijn hemelse Moeder, want Br. Augustin zal blijven zorgen voor zijn congregatie waarmee hij zo verbonden was.

Broeder Alfons Goorden 1925-2020

Broeder Alfons ontmoeten was cultuur ontmoeten. Muziek, kunst, literatuur: het was allemaal aan hem besteed. Zijn klas en daarna zijn kantoor geleek meer op een museum, waar Broeder Alfons zich op een kunstzinnige wijze wist te omringen met originele perkamenten, een brief met het handteken van een historische figuur en kunstboeken die geregeld werden vervangen in functie van de tijd van het jaar, een herdenking, een nieuwe interesse. Hij slaagde er zelfs in onuitgegeven Schubert-liederen te ontdekken en deze op plaat te zetten. Hij hield van reizen en als één der eersten wist hij voor zijn medebroeders buitenlandse communiteitsreizen te organiseren, met natuurlijk hoogstaande culturele en historische bezoeken. Neen, het waren geen reizen naar stranden of mondaine toeristische plaatsen. Heel legendarisch werden zijn kerstconcerten waarmee hij zijn medebroeders in de geschikte kerststemming

wist te brengen. En telkens mocht men rekenen op een zeer originele keuze, waarbij moderne en kitscherige slagers zeker uit den boze waren. Broeder Alfons, die genoot van het mooie dat de Schepper hem had gegeven en die dit graag deelde met zijn leerlingen, zijn medewerkers, zijn medebroeders: dat was hem ten volle uit. Geboren in Essen op 14 augustus 1925 trok hij als twaalfjarige naar Leuven om er als juvenist kennis te maken met de congregatie. Na zijn eerste professie in 1943 vervolmaakte hij zijn studies als onderwijzer en was hij gereed voor het apostolaat als broeder-onderwijzer. Hij mocht zijn eerste schreden zetten in het toenmalige

zevende leerjaar in Hasselt gevolgd door de achtste klas in het juvenaat in Gent. In 1951 trok hij naar Sint Thomas in Brussel om er als regent letterkunde af te studeren in 1953. Vanaf dan mocht hij zich uitleven in de juvenaten van Sint-Truiden en Sint-Michiels-Brugge waar hij van 1966 tot 1976 directeur en titularis was. Oud-leerlingen blijven getuigen van de boeiende wijze dat Br. Modest, toen nog met zijn broeders naam aangesproken, les kon geven en in hen de zin voor het schone wist aan te wakkeren. Hij begreep ten volle hoe men via het goede, het schone en het ware de stap naar God kon zetten. Dat werd zijn geëigende pedagogische en pastorale aanpak die aansloeg.
Bij de sluiting van het juvenaat in Sint-Michiels-Brugge brak voor Br. Alfons een nieuwe tijd aan: overste in Gentbrugge en daarna in Sint-Jozef in Zwijnaarde met telkens ook directeur van de beroepsschool. De jongeren met een mentale beperking werden zijn lievelingen voor wie hij alles over had. Ook zij moesten opgetild worden tot het goede, het schone en het ware. Hier ontpopte hij zich als een ware vader voor zijn broeders en een spirituele mentor voor zijn leerkrachten. Voor hem moest de missie van de congregatie niet worden uitgeschreven: hij leefde ze ten volle en straalde ze uit op zijn omgeving en dat steeds met een brede lach op de lippen. Hij deed zelfs de naam “Broeders van Liefde” op de watertoren plaatsen in Zwijnaarde zodat iedereen dit vanop de autostrade kon zien: zo fier was hij op zijn congregatie.
In 1992 ging hij officieel op rust en dat betekende een mutatie naar Sint-Laurens in Zelzate waar

hij nog vele jaren overste was tot een opname voor verzorging in ons klooster-rusthuis Sint-Jan noodzakelijk werd. Hij bleef ook daar de gezellige medebroeder, nog steeds levend in de wereld van de muziek en de kunst, en tegelijk geworteld in een diep gebedsleven.
Broeder Alfons was een broeder uit één stuk, een geslaagd en authentiek leven. Wat zal hij verheugd zijn nu de hemelse koren van de engelen te mogen beluisteren en zich vooral totaal opgenomen te weten in de liefde van God, aan wie hij zijn ganse leven heeft gegeven, en dit vanuit een diepe overtuiging en met een overgroot enthousiasme.

Broeder Oscar Duym 1940-2020

Diep onder de indruk van zijn broeders-leraars in het Sint-Laurensinstituut te Zelzate waar hij de humaniora voleindigde trok de jonge Oscar vanuit zijn geliefd Eksaarde naar Maria-Aalter om er als postulant zijn religieuze vorming aan te vangen. We schrijven 1 augustus 1958. De eerste professie als Broeder van Liefde volgde op 19 juli 1960 en de pas geprofeste Broeder Egbertus mocht naar Temse vertrekken om van daaruit de regentenschool in Sint-Niklaas te volgen waar hij afstudeerde in 1962 als regent wiskunde en fysica, gereed om in het apostolaat te stappen. Na een jaar in ons juvenaat in Sint-Michiels-Brugge kwam er echter nog de legerdienst,

een tijd die hij nuttig gebruikte om nog een diploma godsdienstonderricht te behalen. Nu begon zijn apostolische loopbaan als leraar in de middelbare scholen in Turnhout, Merksem en Aalter. In Merksem ontpopte hij zich als een gedreven aanvoerder van de handbalgroep OLSE, waar een groot deel van zijn vrije tijd naartoe ging. Maar ook allerlei stencilwerk nam hij er graag bij. Br. Oscar was een bezige bij, en met zijn zuchten en puffen stak hij het niet onder stoelen of banken dat hij een overvolle agenda had. Maar dat was nu eenmaal zijn natuur. In de communiteit had hij steeds een verhaal te vertellen, dikwijls met veel enthousiasme en omhaal van woorden. Hij was een gezellige

medebroeder voor wie zijn communiteit zijn echte thuis werd.
In 1981 werd hem het directeurschap van de school in Temse toegewezen, een opdracht die hij opnieuw met de volheid van zijn krachten ter harte nam. Maar misschien eiste hij te veel van zichzelf, zodat in 1985 een moment van rust moest worden ingebouwd. Even langs Sint-Job-in-'t Goor en dan naar Roeselare waar hij directeur werd van de beroepsschool, een functie die hij naderhand in Sint Job verderzette. Maar opnieuw nam dit te veel van zijn krachten en brak de overenthousiaste Br. Oscar opnieuw. De congregatie bood hem een tijd van vernieuwing aan in Rome, waar hij enige spirituele cursussen volgde. Hij voelde zich echt in zijn sas in Rome en hij werd een graag geziene gids voor bezoekers aan de casa. Met het generaal kapittel van 1994 in zicht was hij een welkome hulp in het huis en Br. Oscar werd de draaispil voor de praktische voorbereiding ervan. De secuurheid waarmee hij alle administratief werk verrichtte inspireerde de toenmalige generale overste om hem na het kapittel als zijn generale secretaris te benoemen. Het was een opdracht die hem lag. Hij bracht orde in de zaak, ontwikkelde een duidelijke administratieve gids en bezocht zelfs verschillende provincies om de plaatselijke secretarissen te begeleiden. Met een steeds open deur kon niemand de gang passeren of hij had een hartelijk woord van Br. Oscar. Het werd de zoete inval voor broeders en studenten, en met sommigen ontwikkelde hij een hechte vriendschap. Ondertussen ontwikkelde hij wel een ernstige vorm van diabetes, en dat werd

voor Br. Oscar een zwaar kruis, want diëten was niet onmiddellijk aan hem besteed. Het werd in het soms hete Rome nog meer puffen en vooral zweten.
In 2000 keerde hij naar België terug en ging in Temse wonen en werd secretaris van de verantwoordelijke voor het buitengewoon onderwijs. Zo pendelde hij 17 jaar dagelijks van Temse naar Gent, tot hij in 2017 het wat rustiger wou doen en vanuit Gentbrugge nog actief bleef in het archief van het regionalaat.
De laatste maanden verergerde de gevolgen van zijn diabetes, wat hem uiteindelijk fataal werd. Hij overleed op 26 september in het ziekenhuis in Gent.
Br. Oscar was een broeder die kleur gaf aan onze gemeenschap en op een heel eigen wijze het charisma vertaalde in zijn tijd en met zijn vele talenten. Hij mag nu rusten en vertoeven in Gods liefde, want Gods liefde aanschouwen was het streefdoel en de diepe motivatie van zijn leven hier op aarde. Het weze nu voltooid.

Broeder Camille Rooms
1924-2020

Een bescheiden medebroeder ging van ons heen. Broeder Camille was een man van stille aanwezigheid en nederige dienstbaarheid. Steeds zeer verzorgd in zijn voorkomen, dat hem een zekere voornaamheid gaf. Hij straalde een innerlijke rust uit wat deed vermoeden naar een

diep spiritueel leven.
Br. Camille werd geboren in Oostende in 1924 en kwam reeds als twaalfjarige naar het juvenaat om er zijn roeping tot het religieuze leven te laten rijpen. Op het feest van Maria Lichtmis van 1943, in volle oorlogsjaren, sprak hij zijn professie uit om dit drie jaar later voor eeuwig te bevestigen. Het zou een lang religieus leven worden dat nu in eeuwigheid mag worden voortgezet!
Na zijn studies aan de normaalschool werd Broeder Camille naar Temse gezonden om er een broeder te vervangen en vanaf het volgend schooljaar werd hem in de school van Eeklo het eerste leerjaar toevertrouwd. Vele huizen zouden volgen, en steeds zien we Br. Camille als een toegewijde broeder-onderwijzer bij zijn

leerlingen. Alles gebeurde met zachtheid en zijn voorbeeld zal velen opgeroepen hebben de waarde van de eenvoud te leren waarderen.
In 1984 kwam Br. Camille naar Zwijnaarde, waar hij hulp bood in het internaat en tevens econoom werd van de communiteit en deelnam aan de raad van het huis. Voor twintig jaar was hij een vaste waarde in het klooster: steeds aanwezig, steeds vriendelijk iedereen begroetend, in stilte meelevend met het wel en wee van zijn medebroeders. Maar in de gesprekken wist hij mee te spreken en op een duidelijke wijze zijn visie mee te delen, maar steeds met veel respect voor anderen.
Toen de communiteit werd gesloten vertrok onze ondertussen tachtig jaar geworden medebroeder naar het rusthuis Sint-Arnold in Beernem. Hij kon er genieten van de natuur en hij bleef wat hij altijd was geweest: de bescheiden medebroeder met een zeer verzorgd voorkomen. Het leek alsof alles in hem tot evenwicht was gekomen. Geleidelijk aan verminderde zijn geestelijke krachten en de laatste maanden verbleef hij in ons klooster-rusthuis Sint-Jan in Zelzate waar hij op 22 oktober 2020 overleed.
We mogen dankbaar zijn voor dat voorbeeldig leven van Broeder Camille. Zonder veel woorden heeft hij het charisma van de congregatie vooral uitgestraald naar allen die hem nabij waren: zijn leerlingen en zijn medebroeders. We zullen die zachte glimlach van Br. Camille missen, maar nu in ons hart bewaren en we geloven dat hij nu voor eeuwig in Gods liefde mag toeven. Neen, zijn leven is niet tevergeefs geweest. We kunnen alleen maar dankbaar zijn dat we doorheen Br.

Camille een glimp van Gods goedheid hebben mogen ervaren.

Brothers of Charity
Broeders van Liefde
Frères de la Charité
Fratelli della Carità

Via Giambattista Pagano 35
00167 Roma - Italia
generalate.communications.office@fracarita.net

www.brothersofcharity.org